

כי תשא את ראש בני ישראל וגו'

ביאור בדרך אפשר

1 ומאיר באמצעות לעולמות ולנבראים, אֶלָּא הֵם פְּלִים ואמצעים
 2 שְׁעַל־יָדָם מִתְגַּלֶּה הָאוֹר ויורד ונמשך מלמעלה למטה כו' (וְהִינֹו,
 3 לְפִי שְׁגָם הַפְּלִים הֵם בְּאֶפֶן דְּאִיהוּ וְגִרְמוּהִי חֵד¹⁵, כדברי
 4 הוזהר – "איהו וחיהו חד, איהו וגרמוהי חד" והכוונה שלא רק האורות
 5 העליונים מאוחדים עם הקדוש-ברוך-
 6 הוא כך שהם מציאות אחת אתו, אלא
 7 גם הכלים, למרות תפקידם למרוד
 8 ולהגביל את הארת האורות, גם הם
 9 מאוחדים עם הקדוש-ברוך-הוא
 10 באחדות מוחלטת ובטלים אליו ואינם
 11 מציאות נפרדת אלא דבר אחד אתו
 12 וְעַל־אֶחַת־פְּמָה־וְכִמָּה
 13 הָאוֹרוֹת שהם בוודאי באחדות מלאה
 14 עם המאור, מקור האור).
 15 וְזֶהוּ גַם מָה שְׁפִירוֹת הוּא
 16 מְלִשׁוֹן סְפוֹר וְהִגְדָּה, כְּמוֹ
 17 בכתוב השמים מספרים¹⁶ לשון
 18 סיפור והגדה ואמירה, כמו השמים
 19 אומרים, (שְׁנוֹסָף עַל פְּרוֹשׁ
 20 הַזֵּהָרִין¹⁷ ש"השמים מספרים" היינו
 21 דְּנִהְרִין וְנִצְצִין כו', שהשמים
 22 מאירים ונוצצים, ולפי זה "מספרים"
 23 הוא לשון אור, כמו אבן ספיר
 24 שנקראת כך על שם שהיא אבן
 25 מאירה, הֲרִי זֶה "השמים מספרים"
 26 גַם מְלִשׁוֹן סְפוֹר וְהִגְדָּה),
 27 וְכִמוֹ שְׁפִתוֹב כִּי אָרְאָה שְׁמִיךְ
 28 וְגו'¹⁸, כאשר אני רואה את השמים,
 29 שהם "מעשה אצבעותיך" של ה', הרי
 30 זה מלמד על גדולת ה' וכן כתוב
 31 בפסוק נוסף שְׁאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם
 32 וְרִאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִי¹⁹, שכאשר מסתכלים ומתבוננים ב"מרום", היינו
 33 בשמים, הדבר מלמד על גדולת ה' שברא את השמים, וכך הספירות נקראות
 34 בשם זה על שם שהן "מספרות" והתוכן הפנימי של הדברים הוא - בְּיָנִין
 35 שְׁעַל־יָדֵי עֶשֶׂר סְפִירוֹת נִמְשָׁף גְלוּי הַהֶעָלָם שֶׁל אֵין־סוֹף
 36 בְּרוּךְ־הוּא שֶׁמֶצֶד עֲצוּמוֹ הוּא נִעְלָה וּמְרוֹמָם מִלְּהַתְּגַלּוֹת לְעוֹלְמוֹת וּנְבִרָאִים
 37 והוא נעלם מהם ועל־ידי הספירות הוא בא מן העולם אל הגילוי, ונמצא
 38 שהספירות "מספרות" את האלוקות לעולמות ולנבראים (וְהִינֹו, שְׁפָל
 39 עֲנִין הַחֲכָמָה לְמִטָּה, כל האפשרות של קליטת והבנת האור האלוקי
 40 הנעלה באמצעות השכל, שהוא בעצם התגלות של החכמה האלוקית בעולם
 41 באופן כך שְׁיִהְיֶה שִׁנְךָ שתהיה אפשרות לְמִטָּה יְדִיעַת אֱלֹקוֹת,

ביאור בדרך אפשר

42 שכאן למטה בעולם הזה ידעו ויבינו ויכירו עניני אלוקות הֲרִי זֶה מִצַּד
 43 סְפִירַת הַחֲכָמָה (רֵאשִׁית הַסְּפִירוֹת שהיא הספירה הראשונה
 44 וההתחלה של הספירות העליונות), כי האפשרות לרדת ולהבין אלוקות
 45 למטה נובעת מכך שהאלוקות התלבשה בספירת החכמה למעלה אֶלָּא
 46 שְׁפִתְחָלָה בתחילת ההתלבשות של
 47 האלוקות בספירות, כפי שספירת
 48 החכמה היא בדרגה הראשונה
 49 העליונה, לפני שירדה מדרגה לדרגה
 50 הֲרִי זֶה בְּאֶפֶן כְּכַתּוּב ב"פֶּתַח
 51 אליהו" דְּאֵנְתָּה הוּא חֲפִים וְלֹא
 52 בְּחֲכָמָה יְדִיעָא²⁰, מילולית:
 53 שאתה הוא חכם אבל לא בחכמה
 54 ידועה, כלומר, בדרגה זו אמנם ניתן
 55 לייחס לקדוש-ברוך-הוא את עניין
 56 החכמה אבל לא בחכמה הידועה
 57 והמוכרת אלא בחכמה מסוג אחר
 58 לחלוטין וְאֶחָר־רַבָּף בִּירֵידַת הַחֲכָמָה
 59 העליונה מדרגה לדרגה נִמְשָׁף מִזָּה
 60 גַם מָה שְׁבִידִיעַת עֲצוּמוֹ יוֹדֵעַ
 61 כָּל הַנְּבִרָאִים כו'²¹, כיוון
 62 שהקדוש-ברוך-הוא וחכמתו אחד,
 63 והחכמה היא לא מציאות נפרדת ממנו,
 64 הרי בידיעת עצמו, בעצם העובדה
 65 שהוא מודע לקיום שלו עצמו, כביכול,
 66 הוא יודע גם את כל הנמצאים שכולם
 67 נמשכו ונמצאו ממנו וְעַד שְׁמִזָּה
 68 נִמְשָׁף אַחֲרֵי סֵדֵר הַשְּׁתַלְשׁוֹת שֶׁל
 69 ירידות רבות מדרגה לדרגה, נמשך
 70 מהחכמה העליונה שרחוקה מאד
 71 ממושג החכמה המוכר לנו גַם עֲנִין
 72 הַחֲכָמָה לְמִטָּה שבעצם נובע
 73 ונמשך מהחכמה העליונה).
 74 וְעֲנִין הַסְּפִירוֹת הוּא גַם מְלִשׁוֹן מְסַפֵּר וּמְנַיֵן, שְׁהֲרִי
 75 הַסְּפִירוֹת הֵם בְּמְסַפֵּר עֶשֶׂר דִּקְוָא, עֶשֶׂר וְלֹא תִשְׁעָ,
 76 עֶשֶׂר וְלֹא אֶחָד עֶשֶׂר²² והעובדה שנקבעו במספר מסוים, מעידה
 77 שיש להם קשר לעניין המספר, ולכן התואר "ספירות" הוא מלשון
 78 מספר.
 79 וּסְפִירוֹת הוּא גַם מְלִשׁוֹן סֵפֶר, שְׁזֶהוּ שְׁבִשְׁלִשָּׁה סְפָרִים בְּרָא
 80 הַקֶּבֶ"ה עוֹלָמוֹ²³, כנאמר ב'ספר יצירה' שהקדוש-ברוך-הוא ברא את
 81 העולם באמצעות התלבשות האור האלוקי בשלושה "ספרים" שְׁהֵם
 82 חֲכָמָה־בִּינָה־דִיעַת כו'²⁴ שלושת הספירות הראשונות.

(15) תקו"ז בהקדמה (ג, ב). (16) תהלים יט, ב. ספר הבהיר סכ"ה. הובא בפרדס שם. (17) זח"ב קלו, ב. הובא ונתבאר בפירושו המלות לאדמו"ר האמצעי פ"ט ואילך. (18) תהלים ח, ד. (19) ישעי' מ, כו. (20) תקו"ז בהקדמה (יז, ב). (21) רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ב ה"ט"י. (22) ספר יצירה פ"א מ"ז. (23) שם מ"א. (24) פרדס שער יב (שער הנתיבות) פ"א.